

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

بسته تکنیکی

SCORE

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران

دسرخانه دیدهبانی سلامت

حق معنوی این اثر متعلق به مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت در سطح ملی ایجاد شده است.

تمرکز اصلی مؤسسه فعالیت بر روی نتایج و پیامدهای اقدامات و مداخلات انجام شده در حوزه سلامت است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به‌عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به کارگیری ظرفیت‌های دانشی بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ و با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت؛ مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آنها به ارزیابی و پایش مداخلات پردازد؛ از سویی به‌عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شود و از این طریق مجریان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

تهران، بلوار کشاورز، خیابان وصال شیرازی، خیابان بزرگمهر شرقی، پلاک ۷۰

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت، جمهوری اسلامی ایران

nihr.tums.ac.ir

معرفی گزاره برگ

نوشتار تک برگ برای ارائه اطلاعات در چارچوبی است که نکات کلیدی در آن برجسته شده است.

در پاسخ به چه پرسش‌هایی تدوین شده است؟

این گزاره برگ با هدف آشنایی محققان، سیاستگذاران و مدیران حوزه سلامت با بسته تکنیکی SCORE تدوین شده است.

شامل چه مواردی است؟

این گزاره‌برگ شامل تعریف بسته تکنیکی SCORE و حوزه‌های پنجگانه آن و چگونگی ارزیابی نظام اطلاعات سلامت در این بسته تکنیکی براساس مستندات منتشر شده توسط سازمان جهانی بهداشت می‌باشد.

شامل چه مواردی نیست؟

در این گزاره برگ از اطلاعات مستندات و داده‌های کشوری موجود در ایران و نتایج سایر گزارش‌ها استفاده نشده است.

فهرست گزاره برگ شامل چه مواردی است؟

- تعریف بسته؛
- اجزای بسته؛
- موارد استفاده از SCORE.

بسته تکنیکی SCORE

پیام اصلی

بسته تکنیکی SCORE ابزاری است که مؤثرترین استراتژی‌ها و مداخلات برای تقویت نظام اطلاعات سلامت کشورها به‌منظور ارتقای کیفیت، دسترسی، تحلیل، استفاده و کاربست داده‌ها در کشورها را مشخص می‌کند.

SCORE چیست؟

SCORE یک بسته تکنیکی^۱ است که با همکاری سازمان جهانی بهداشت برای کمک به کشورها در جهت شناسایی نقاط ضعف و تقویت نظام‌های اطلاعات سلامت و همچنین ظرفیت‌سازی برای پایش و ارزیابی دستیابی به اهداف توسعه پایدار مربوط به سلامت، از جمله پوشش همگانی سلامت و دیگر اولویت‌ها و اهداف سلامت ملی تدوین شده است.

SCORE چه اجزایی دارد؟

این بسته شامل پنج دسته از مداخلاتی است که برای ارتقای نظام اطلاعات سلامت ضروری می‌باشد و کلمه SCORE از کنار هم قرار گرفتن حرف ابتدای نام این پنج دسته ساخته شده است.

۱- پیمایش^۲: پیمایش‌های مبتنی بر جمعیت و عوامل خطر سلامتی، برای دانستن اینکه چه چیزی باعث بیمار شدن مردم و به خطر افتادن سلامتی آنان می‌شود؛

۲- شمارش^۳: تعداد تولدها، مرگ‌ها و علل مرگ و میر، برای دانستن اینکه چه کسی متولد شده و چه علتی باعث مرگ افراد شده است؛

۳- بهینه‌سازی^۴: بهینه‌سازی داده‌های مربوط به ارائه خدمات سلامت، برای اطمینان از ارائه خدمات عادلانه و باکیفیت برای همه است؛

۴- بازبینی و مرور^۵: پایش و ارزیابی عملکرد، برای تصمیم‌گیری آگاهانه است؛

۵- توانمندسازی^۶: استفاده از داده‌ها برای سیاستگذاری و عمل، برای سرعت بخشیدن به ارتقای عملکرد است.

در این بسته چگونه نظام اطلاعات سلامت ارزیابی می‌شود؟

برای هر گروه از مداخلات مذکور شاخص‌هایی تعریف شده‌اند که در مجموع شامل ۲۵ دسته شاخص اصلی و تعدادی شاخص فرعی می‌باشد. براساس امتیازدهی به این شاخص‌ها نظام اطلاعات سلامت کشورها به‌صورت کمی امتیازدهی می‌شود. با توجه به امتیاز بدست آمده در هر کدام از گروه‌های ۲۵ گانه شاخص‌ها، نظام اطلاعات سلامت از ۱ (ضعیف) تا ۵ (عالی) رتبه‌بندی می‌شود و مداخلات مناسب برای ارتقای آن پیشنهاد می‌گردد.

1. Technical package
2. Survey
3. Count
4. Optimize
5. Review
6. Enable

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران

۳۱- ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۸ شماره: ۶

مداخلات، اقدام ذیل مداخله و شاخص‌های بسته تکنیکی SCORE

مداخلات	اقدام ذیل مداخله	شاخص‌ها
پیمایش: پیمایش مبتنی بر جمعیت و عوامل خطر سلامتی	S1: نظام پیمایش‌های منظم مبتنی بر جمعیت	S1.1 فراهم بودن آخرین داده‌های موجود برای پایش و ارزیابی دستیابی به اهداف توسعه پایدار مربوط به حوزه سلامت، شامل پوشش همگانی سلامت
		S1.2 وجود یک نظام منظم و فراگیر برطبق استانداردهای بین‌المللی برای پیمایش‌های مبتنی بر جمعیت
	S2: نظام مراقبت خطرات سلامت عمومی	S2.1 تکمیل و به‌موقع بودن گزارش هفتگی برای شرایط مشمول گزارش‌دهی
		S2.2 استقرار نظام مراقبت مبتنی بر استانداردهای IHR
	S3: سرشماری‌های جمعیتی منظم	S3.1 انجام سرشماری در ۱۰ سال گذشته مطابق با استانداردهای بین‌المللی با پیش‌بینی‌های سالانه جمعیت برای واحدهای فرو ملی (استانی-شهرستانی)
شمارش: تعداد تولدها، مرگ‌ها و علل مرگ و میر	C1: پوشش کامل ثبت تولد و ثبت مرگ	C1.1 کامل بودن پوشش ثبت تولد
		C1.2 کامل بودن پوشش ثبت مرگ
		C1.3 ویژگی‌های اصلی نظام ثبت وقایع حیاتی برای ایجاد آمارهای حیاتی
	C2: ثبت و گزارش علل مرگ	C2.1 کامل بودن گزارش‌دهی علت مرگ به مقامات ملی و/یا مؤسسات بین‌المللی
		C2.2 کیفیت گزارش‌های علت مرگ (درصد مرگ با علل نامشخص یا علل ناشناخته)
		C2.3 ویژگی‌های اصلی نظام اطلاعات سلامت برای ایجاد اطلاعات و آمار علت مرگ
بهبینه‌سازی: بهینه‌سازی داده‌های مربوط به ارائه خدمات سلامت	O1: نظام گزارش‌دهی مراکز ارائه خدمات سلامت و جامعه با روش پایش بیماران	O1.2 انتشار سالیانه اطلاعات و آمار برای شاخص‌های منتخب، بدست آمده از داده‌های مراکز ارائه خدمات سلامت
		O1.2 سطح پوشش گزارش‌دهی از مراکز ارائه خدمت
		O1.3 گزارش‌دهی فعال از مراکز ارائه خدمت/ جامعه/ بیمار براساس معیارهای کلیدی
	O2: نظام منظم برای پایش دسترسی، کیفیت و اثربخشی خدمات	O2.1 ایجاد یک نظام مستقل برای پایش خدمات سلامت
	O3: منابع خدمات سلامت	O3.1 دسترسی به آخرین اطلاعات در مورد هزینه‌های سلامت کشور
		O3.2 به‌روزرسانی سالیانه تراکم و توزیع نیروی انسانی بخش سلامت
		O3.3 استقرار و کاربردی شدن نظام اطلاعاتی ملی منابع انسانی بخش سلامت
بازبینی و مرور: پایش و ارزیابی عملکرد	R1: انجام بازبینی و بررسی عملکرد منظم به‌صورت تحلیلی با در نظر گرفتن عدالت در سلامت	R1.1 تدوین سالیانه گزارش تحلیلی با کیفیت بالا در مورد پیشرفت و عملکرد استراتژی‌ها/برنامه‌های بخش سلامت
	R2: ظرفیت سازمانی برای تحلیل و یادگیری	R2.1 ظرفیت سازمانی در تحلیل داده‌ها در سطح ملی و استانی
توانمندسازی: استفاده از داده‌ها برای سیاستگذاری و اقدام	E1: سیاستگذاری و برنامه‌ریزی مبتنی بر داده‌ها و شواهد	E1.1 برنامه‌ها و سیاست‌های کشوری بخش سلامت براساس داده‌ها و شواهد
	E2: دسترسی و اشتراک داده‌ها	E2.1 اطلاعات و آمار بخش سلامت در دسترس عموم
		E3.1 پایش و ارزیابی براساس استاندارد
	E3: حاکمیت داده‌ها در کشور	E3.2 استراتژی ملی سلامت دیجیتال/سلامت الکترونیکی (e-health) مبتنی بر استانداردها
		E3.3 وجود اجزای پایه برای ترویج استفاده و دسترسی به داده‌ها

وضعیت اجرای این بسته در چه مرحله‌ای می‌باشد؟

در حال حاضر دفتر منطقه مدیترانه شرقی سازمان جهانی بهداشت با همکاری کشورهای این منطقه از جمله جمهوری اسلامی ایران ضمن ارائه کمک فنی، در حال ارزیابی وضعیت نظام اطلاعات سلامت کشورها براساس بسته تکنیکی SCORE می‌باشد.

نتیجه گیری

برای اجرای این برنامه، مشارکت تمام بخش‌های حوزه سلامت الزامی است و این برنامه براساس شش ساختار اصلی سازمان جهانی بهداشت تدوین شده است و قادر است منابع اطلاعاتی لازم برای دستیابی به پوشش همگانی سلامت را در کشورهای عضو سازمان جهانی بهداشت آشکار نماید.

دریافت نسخه الکترونیکی
nihr.tums.ac.ir